

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - HISTORIA

KLASA IV

Temat lekcji	Poziom konieczny ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy ocena dostateczna	Poziom rozszerzający ocena dobra	Poziom dopełniający ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający ocena celująca
1. Co to jest historia?	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: historia (dzieje), historyk. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, w jakim celu poznaje się historię. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: historia prywatna, - konieczność poznawania historii w sposób chronologiczny. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, czym zajmuje się historyk, - podać przykłady wydarzeń należących do historii prywatnej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojęcia: historia rodzinna, historia państw. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady wydarzeń należących do historii rodzinnej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - historię jako cykl zmian dokonanych przez człowieka. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady wydarzeń należących do historii państw. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać Kraków w różnych okresach historycznych.
2. O mierzeniu czasu	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie, - rzymski sposób zapisu cyfr i liczb. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: oś czasu, nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), tysiąclecie, zegar, - zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: kalendarz, - dlaczego korzystamy z osi czasu. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojęcie: chronologia, - znaczenie umieszczania wydarzeń w kolejności chronologicznej. 		

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określić wiek i połowę wieku dla danego wydarzenia historycznego. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obliczać upływ czasu między wydarzeniami historycznymi i umieszczać je na osi czasu. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, w jakim celu mierzy się czas. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienić poznane typy zegarów. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.
3. Jak poznać przeszłość?	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podział źródeł historycznych. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojęcia: źródła historyczne, źródła pisane, źródła materialne, źródła ustne. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady źródeł pisanych i materialnych. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: archeologia, archeolog, muzeum. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiedzieć, na czym polega praca historyka, - przedstawić zadania muzeów. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: wykopaliska archeologiczne, kronika, - związki między archeologią a historią. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiedzieć, na czym polega praca archeologa, - podać przykłady odkryć dokonanych przez archeologów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przykłady muzeów. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: dziedzictwo historyczne, -rolę, jaką w poznawaniu historii odgrywają źródła historyczne. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, w jaki sposób badania archeologiczne przyczyniają się do poszerzenia naszej wiedzy o przeszłości, - wyjaśnić, dlaczego trzeba chronić dziedzictwo historyczne. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - okoliczności powstania i upadku osady w Biskupinie. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiedzieć o odkryciach dokonanych przez archeologów w Biskupinie.
4. Moja rodzina	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nazewnictwo stosowane do określenia relacji 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tradycje własnej rodziny. 			

	<p>między poszczególnymi członkami rodziny.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: rodzina, krewny, przodek.</p> <p>Uczeń potrafi: - na przykładzie własnej rodziny wymienić osoby wchodzące w skład rodziny małej i rodziny wielkiej.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: rodzina mała, rodzina wielka, pamiątka rodzinna, tradycje rodzinne.</p> <p>Uczeń potrafi: - określić związki pokrewieństwa między poszczególnymi członkami rodziny, - wymienić przykłady pamiątek rodzinnych.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: genealogia, drzewo genealogiczne.</p> <p>Uczeń potrafi: - opowiedzieć o wydarzeniu z historii swojej rodziny, - wyrazić opinię na temat gromadzenia pamiątek rodzinnych i kultywowania tradycji rodzinnych, - opowiedzieć o własnej pamiątce rodzinnej.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i wytłumaczyć ich znaczenie, - wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych.</p>	<p>Uczeń potrafi: - opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.</p>
5. Ojczyzna małych ojczyzn.	<p>Uczeń zna: - sąsiadów Polski, - nazwy regionów wchodzących w skład Polski.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna: - lokalizację największych zabytków w Polsce, - zabytki i wydarzenia związane z historią własnej miejscowości,</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna: - znane postacie i legendy związane z historią własnej miejscowości, - herb własnej miejscowości.</p> <p>Uczeń rozumie: - rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie Polskę i jej regiony, - posługiwać się planem miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać główne regiony Polski, wyjaśnić różnicę między małą ojczyzną a ojczyzną, - wskazać na mapie miejscowość, w której mieszka. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać swoją małą ojczyznę. 	<ul style="list-style-type: none"> - podać podstawowe informacje na temat ukształtowania powierzchni kraju, -powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie, - zebrać informacje o własnej miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> -przedstawić zalety i wady ukształtowania powierzchni Polski.
6. Polskie symbole i święta narodowe	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, - oficjalną nazwę państwa polskiego, - polskie symbole narodowe. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: symbole narodowe, flaga, godło, hymn państwowy (narodowy). <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachować odpowiednią postawę 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze miejsca pamięci narodowej. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: Rzeczpospolita (republika), obywatel, miejsce pamięci narodowej, święto narodowe. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlokalizować lokalne miejsca pamięci narodowej. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, co zdecydowało o nadaniu konkretnym terenom, budowłom i 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.

	wobec polskich symboli narodowych, - wymienić najważniejsze święta narodowe, -odśpiewać trzy zwrotki i refren Mazurka Dąbrowskiego.		obiektom statusu miejsc pamięci narodowej, - opisać najważniejsze miejsca pamięci narodowej, - wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej, -wyjaśnić, dlaczego obchodzimy święta narodowe.	wytłumaczyć ich znaczenie, -wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych.	
7. Legendy o początkach Polski	Uczeń zna: - najważniejsze legendy związane z początkami Polski. Uczeń rozumie: - pojęcia: plemię, gród, legenda. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie Wielkopolskę i Gniezno.	Uczeń zna: - głównych bohaterów polskich legend. Uczeń rozumie: - pojęcia: dynastia, kolebka. Uczeń potrafi: - opowiedzieć najważniejsze polskie legendy, - wymienić różnice między legendą a historią.	Uczeń potrafi: - rozpoznać cechy charakterystyczne legendy, - odróżniać fikcję od prawdy historycznej, - wyjaśnić, kim byli Słowianie.	Uczeń rozumie: - znaczenie legend dla poznania początków państwa polskiego. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie siedziby Słowian.	
Dawni Słowianie.	Uczeń zna:	Uczeń zna:			

	<p>- nazwy głównych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie.</p>	<p>- główne zajęcia Słowian.</p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę i znaczenie grodów.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie tereny w Europie zamieszkane przez plemiona słowiańskie.</p>	<p>Uczeń rozumie: -pojęcie: rzemieślnik.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać wygląd grodu słowiańskiego, - opisać wygląd słowiańskiej chaty.</p>	<p>Uczeń potrafi: -opisać warunki naturalne panujące na ziemiach polskich w X w., - przedstawić warunki życia Słowian w X w.</p>
8. Chrzest Polski	<p>Uczeń zna: - datę: 966, - postacie: Mieszka I, Dobrawy, - przyczyny, które skłoniły Mieszka I do przyjęcia chrztu.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: poganin.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie państwo Mieszka I.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: gród.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń zna: - datę: ok. 960.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: kultura zachodnioeuropejska, - znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: kurhan, palatium.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, dlaczego Mieszko I przyjął chrzest, - opisać zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 r., - wyjaśnić, jak zmieniła się sytuacja polityczna Polski w Europie po chrzcie Mieszka I. 	<ul style="list-style-type: none"> - określić zasięg terytorialny państwa Mieszka I, - przedstawić okoliczności, w których doszło do chrztu Mieszka I. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisać wygląd grodu w Gnieźnie, - wymienić elementy kultury zachodnioeuropejskiej, którą Polska przyjęła po 966 r. 	<ul style="list-style-type: none"> - omówić wierzenia Polan.
Początki chrześcijaństwa w Polsce	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: zakonnik (mnich). 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co się zmieniło w państwie Polan po przyjęciu chrztu przez Mieszka. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić najważniejsze zmiany, jakie w życiu Polan wprowadziła religia chrześcijańska. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: łacina. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać życie i obyczaje Polan przed przyjęciem chrztu. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie niektórych słów Słowian. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec przykłady wpływu obcych języków na język Polan i język polski.
9. Pierwszy król Polski.	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 992, 1000, 1025, - postacie: biskupa Wojciecha, Bolesława Chrobrego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: zjazd gnieźnieński. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 997. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 pojęcia: wyprawa misyjna, wojowie. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postać: Ottona III. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: diadem, - znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego. 		<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie symbolicznej koronacji Bolesława Chrobrego

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu gnieźnieńskiego. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego, - opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego, - zlokalizować na mapie grody, które ogłoszono w 1000 r. biskupstwami. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować postać biskupa Wojciecha, - wyjaśnić, w jakich okolicznościach nastąpiły zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić przyczyny zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus, - omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus, - omówić dokonania Bolesława Chrobrego. 	<p>dokonanej przez Ottona III,</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie właściwej koronacji Bolesława Chrobrego. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać okoliczności powstania Drzwi Gnieźnieńskich i wyjaśnić, co przedstawiają.
<p>Wojna Bolesława Krzywoustego z Niemcami</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Bolesława Krzywoustego, Zbigniewa. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: rycerz. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, kim byli rycerze, - wskazać na mapie Głogów. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1109, - postać: Henryka V. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: katapulta, trebusz, wieża oblężnicza. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: trybut. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać przebieg konfliktu Bolesława Krzywoustego z Henrykiem V, 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać przebieg oblężenia Głogowa, - ocenić postawę obrońców Głogowa.

				- opowiedzieć o machinach oblężniczych używanych w dawnych konfliktach.	
Zakony w Polsce	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, czym zajmowali się zakonnicy.	Uczeń potrafi: - opisać tryb życia mnichów.	Uczeń zna: - postacie: św. Benedykta, św. Franciszka. Uczeń rozumie: - pojęcia: reguła, jałmużna.	Uczeń rozumie: - pojęcia: skryba, skryptorium, - znaczenie działalności zakonów dla rozwoju nauki i kultury na ziemiach polskich. Uczeń potrafi: - opisać dokonania św. Franciszka, - wyjaśnić, czym zajmowali się franciszkanie i dominikanie.	Uczeń potrafi: - wyjaśnić, w jaki sposób działalność benedyktynów przyczyniła się do rozwoju Europy, w tym ziem polskich, - opisać wygląd skryptorium, - przedstawić działalność skrybów.
10. Król Kazimierz Wielki	Uczeń zna: -daty: 1333, 1333–1370,	Uczeń zna: -daty: 1364, 1370.			

	<p>-postać: Kazimierza Wielkiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: zakon krzyżacki.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie i umiejscowić w czasie państwo Kazimierza Wielkiego.</p>	<p>Uczeń rozumie: -pojęcia: żak, uniwersytet.</p> <p>Uczeń potrafi: ☑ wymienić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, ☑ wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Kazimierza Wielkiego.</p>			
--	---	--	--	--	--